

ΜΑΡΙΑ ΤΖΙΡΙΤΑ

Η γυναίκα
που ήξερε
μόνο
να αγαπάει

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ
ΣΕ ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ
ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ: 15.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ

Ε Π Ο Η Ν Ι Κ Η Π Ο Λ Ι Τ Ε Χ Ν Ι Α

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Η γυναίκα που ήξερε μόνο να αγαπάει**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Μαρία Τζιρίτα
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ευδοξία Μπινοπούλου
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Ηλίας Μασούρης, Χρυσούλα Μπουκουβάλα
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά
ΕΚΤΥΠΩΣΗ – ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: CPI books

© Μαρία Τζιρίτα, 2012
© Φωτογραφιών εξωφύλλου: P. Debois/Millennium/Apeiron photos
& J. Shenai/Millennium/Apeiron photos
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2012

Πρώτη έκδοση: Φεβρουάριος 2012, 15.000 αντίτυπα

ISBN 978-960-496-523-6

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοΐου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομιχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiu Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

ΜΑΡΙΑ ΤΖΙΡΙΤΑ

Η γυναίκα
που ήξερε
μόνο
να αγαπάει

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΤΖΙΡΙΤΑ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Το παιδί της αγάπης, 2008

Μάτια μου, 2009

Αν δεν υπήρχε αύριο, 2010

Όταν αγαπάς, είναι για πάντα, 2011

*Αφιερωμένο στον μπαμπά Άρη και στη μαμά Έφη,
που είναι πάντα εκεί...*

Αύγουστος 2010

Έπειτα από μια πολύ κουραστική χρονιά, βρίσκομαι επιτέλους στο Τολό, στην πατρίδα μου, για τις καλοκαιρινές μου διακοπές. Έχω παραδώσει το επόμενο βιβλίο μου κι έχω γεμίσει τη βαλίτσα μου με λογοτεχνικά βιβλία, έτοιμη για ταξίδια του νου και της ψυχής δίπλα στη θάλασσα. Ξαναβρίσκω συγγενείς και φίλους, κι οι μέρες κυλούν ξένοιαστα και απολαυστικά, ακριβώς όπως το ονειρευόμουν όλο το χειμώνα που πέρασε.

Μία από εκείνες τις μέρες μού τηλεφώνησε μια ξαδέλφη μου να μου πει πως κάποια φίλη της, που επίσης έκανε διακοπές στο Τολό, ήθελε να με γνωρίσει. Ήταν αναγνώστριά μου, μου είπε, και γνωρίζοντας πως παραθερίζω κι εγώ εκεί, εξέφρασε την επιθυμία να συναντηθούμε. Δέχτηκα μ' ευχαρίστηση. Όταν τη συνάντησα το ίδιο κιάλας απόγευμα σε μια καφετέρια, δε μας πήρε παρά λίγα λεπτά για να νιώσουμε σαν να γνωριζόμασταν χρόνια.

Ήταν μια γυναίκα ώριμη, με τεράστια, εκφραστικά μάτια στο χρώμα του μελιού, που μέσα τους έκρυβαν

όλη την αγριάδα αλλά και την ηρεμία της θάλασσας. Γλυκιά κι ευγενική, με έκανε αμέσως να νιώσω ασφαλεία κοντά της. Μου είπε πως είχε διαβάσει Το παιδί της αγάπης και είχε συγκινηθεί πολύ. Και μάλιστα, κατά κάποιον τρόπο είχε ταυτιστεί με τον μικρό Στέλιο. Είπαμε πολλά εκείνο το αυγουσιάτικο απόγευμα κι εγώ δεν έπαυα να τη θαυμάζω.

«Έχω περάσει πολλά», μου είπε, αλλά το χαμόγελό της φανέρωνε πως ήδη τα είχε ξεπεράσει.

Την επόμενη μέρα πήγα και τη βρήκα στην παραλία και κολυμπήσαμε μαζί. Όσο περισσότερο με γνώριζε, τόσο περισσότερο με εμπιστευόταν και μου άνοιγε την καρδιά της. Η ιστορία της ζωής της ακουγόταν απίστευτη στ' αυτιά μου, κι ακόμα δε μου είχε πει παρά μόνο λίγα πράγματα. Ύστερα από μερικές μέρες, μου άφησε στα χέρια το τετράδιό της, όπου είχε καταγράψει την ιστορία της, από τότε που γεννήθηκε μέχρι και αρκετά χρόνια πριν. Στο εξώφυλλο έγραφε: «Η Ουρανοκατέβατη».

Το διάβασα μέσα σε μία ώρα, καθισμένη εκεί στην παραλία μόνη μου, νωρίς το άλλο πρωί. Όταν το τέλειωσα, έκλαψα και κράτησα το τετράδιό της σφιχτά στο στήθος μου – όπως κάνω κάθε φορά που διαβάζω ένα βιβλίο το οποίο με συγκλονίζει. Η γυναίκα αυτή δεν έχει τελειώσει το σχολείο, δεν ξέρει να γράφει καλά, όμως οι λέξεις που έκρυσσε εκεί μέσα άγγιξαν βαθιά την ψυχή μου. Παραμύθι η ζωή της, πολλές φορές κακόγουστο. Απόδειξη πως η ζωή ξεπερνά και την πιο ζωντανή φαντασία.

Της ζήτησα να μου επιτρέψει να το κάνω βιβλίο. Να μου πει περισσότερες λεπτομέρειες, ώστε να μπορέσω να καταθέσω την ιστορία ολοκληρωμένη. Δέχτηκε έπειτα από κάποιο δισταγμό. Η μητέρα της είναι εν ζωή κι η ίδια δε θα ήθελε να την εκθέσει. Μου είπε όμως πως η επιθυμία της να βρει και να ξανανταμώσει τα αδέρφια της, βιολογικά και μη, είναι ισχυρότερη και ελπίζει πως μέσα από αυτό το βιβλίο θα το καταφέρει. Η ιστορία της είναι ένα μάθημα ζωής για πολλούς ανθρώπους. Η ίδια αποτελεί, έτσι κι αλλιώς, ένα φωτεινό παράδειγμα για όποιον τη γνωρίζει – ήθους, θέλησης, δύναμης, ψυχής.

Αυτή είναι η Αλέκα. Μια γυναίκα την οποία πραγματικά αξίζει να γνωρίσει κανείς και χαίρομαι πολύ που μου έκανε την τιμή να είμαι εγώ που θα σας την παρουσιάσω...

ΜΑΡΙΑ ΤΖΙΠΙΤΑ

1

Τον Γιάννο; Τον καντηλανάφτη; Είσαι με τα καλά σου, Μαριώ;»

«Ναι, γιατί; Μια χαρά λεβέντης είναι, κι έχει και τον τρόπο του!»

«Λεβέντης ο Γιάννος; Γεροντοπαλικάρο θες να πεις καλύτερα! Πατημένα τα σαράντα έχει, θα του δώσω το μπουμπούκι μου, τη Μυρτούλα μου;»

Ο Λάμπης σηκώθηκε από την καρέκλα του ξεφυσώντας, σπρώχνοντας μακριά το πιάτο με το φαγητό που έτρωγε μέχρι εκείνη τη στιγμή. Το πηχτό ζουμί της σούπας λέρωσε το τραπεζομάντιλο κι η Μαριώ πήρε να το μαζέψει με μια πετσέτα. Δεν του μίλησε άλλο· περίμενε λιγάκι, ώσπου να χωνέψει τα λόγια που του είπε. Ήξερε η Μαριώ πώς να τον χειριστεί τον Λάμπη.

Η Μυρτώ ήταν πέντε χρόνων όταν ο πατέρας της παντρεύτηκε τη Μαριώ. Χωρίς μάνα η μικρή από βυζανιάρικο μωρό. Οι θειάδες της την ξεπέταξαν, ο πατέρας δούλευε τσοπάνης στα βουνά όλη τη μέρα. Η γυναίκα του, η μάνα της Μυρτώς, το έσκασε μ' ένα

Βούλγαρο, λίγους μήνες αφού την έφερε στον κόσμο. Για μια καλύτερη τύχη; Κανείς δεν έμαθε ποτέ. Ο Λάμπης ήλπιζε πως θα το μετανιώσει και θα γυρίσει. Τη σκεφτόταν χωρίς θυμό εκεί στα βουνά της Ροδόπης, παρέα με τα πρόβατά του. Η γυναίκα, όμως, δε γύρισε ποτέ.

Έτσι, όταν ο Λάμπης γνώρισε τη Μαριώ, από προξενιό μέσω ενός ξαδέλφου του που την είχε κουινιάδα, πήρε τη μεγάλη απόφαση να ξαναπαντρευτεί και να δώσει μια μάνα στη Μυρτώ. Στην πανέμορφη Μυρτώ, τη χαρά της ζωής του, που άνθιζε σαν πεισματάρικο βλαστάρι μέσα σε ξερότοπο. Την έπαιρνε μαζί του την κόρη του στη βοσκή όταν ο καιρός ήταν καλός κι εκείνη πετούσε από τη χαρά της, να τρέχει ανέμελα ανάμεσα στα πρόβατα και να κυνηγιέται με τα σκυλιά. Ο Λάμπης τής έπαιζε φλογέρα κι εκείνη τον άκουγε μαγεμένη, ώσπου ν' αποκοιμηθεί στην ποδιά του.

Καθόλου δεν είχε ανάγκη η Μυρτώ από μητριά. Και μάλιστα τόσο κακιά σαν τη Μαριώ. Της στέρησε τις ευτυχισμένες μέρες με τον πατέρα της, δεν την άφησε ποτέ ξανά να πάει μαζί του. Υπέφερε η μικρή στο σπίτι με τη Μαριώ, η οποία τη χτυπούσε με κάθε ευκαιρία. Μπροστά στον Λάμπη παρίστανε τη στοργική μητέρα, μακριά του όμως ήταν πραγματικά μια κακιά μητριά, σαν εκείνες των παραμυθιών.

Δεν μπορούσε, όμως, να του το πει. Τίποτα δεν μπορούσε να του πει· τα κρατούσε όλα μέσα της και το φως της θάμπωνε μέρα με τη μέρα. Ήταν μικρό παιδί, αλλά ένιωθε, ήξερε πως ο πατέρας της είχε πληγωθεί από

την εγκατάλειψη της μάνας της. Είχε στηρίξει όλες του τις ελπίδες στη Μαριώ, για να έχει η κόρη του μια μάνα κι αυτός μια σύντροφο δίπλα του. Δεν της έκανε καρδιά να του γκρεμίσει το όνειρο· προτιμούσε να τον αφήνει να ζει ανέμελος στον κόσμο του κι ας υπέφερε η ίδια.

Την έστειλαν στο σχολείο να μάθει γράμματα, μα δεν τα έπαιρνε. Η καρδιά της λαχταρούσε τη φύση, τα βουνά, τα ζώα – τον τρόπο που είχε μάθει να ζει μέχρι τα έξι της χρόνια. Η Μαριώ την έδερνε για να διαβάσει, ο δάσκαλος τη χτυπούσε με τη βίτσα κάθε φορά που πήγαινε αδιάβαστη. Ο πατέρας της στενοχωριόταν κι η Μυρτώ δεν ήθελε να στενοχωριέται ο πατέρας της. Έτσι, με το που τελείωσε το δημοτικό, παράτησε το σχολείο κι αποφάσισε να βοηθά τον πατέρα της.

Εκείνος τη μάλωσε στην αρχή, αλλά κατά βάθος τού άρεσε να την έχει και πάλι κοντά του. Περνούσαν όμορφα οι δυο τους και τώρα που είχε μεγαλώσει αρκετά η Μυρτώ, του ήταν πραγματικά χρήσιμη στη βοσκή. Τα ζώα τη λάτρευαν, θαρρείς τα μάγευε με την ομορφιά και τη χάρη της, τη μελωδική φωνή της, κι εκείνα την ακολουθούσαν σαν υπνωτισμένα. Κι η κοπέλα φυσικά ήταν πολύ ευτυχισμένη και πάλι. Μακριά από τη στρίγκλα τη Μαριώ που της έκανε το βίο αβίωτο, κοντά στον λατρεμένο της πατέρα και στη φύση.

Μόνο η Μαριώ καθόταν σε αναμμένα κάρβουνα. Πατέρας και κόρη μαζί όλη την ημέρα κι εκείνη απ' έξω; Κι αν η μικρή τού έβαζε λόγια να τη διώξει τώρα που δεν την είχαν ανάγκη; Όχι, έπρεπε να βρει έναν τρόπο να τη βγάλει από τη μέση... Και τον βρήκε, τη μέρα που

την επισκέφτηκε η Βαγγελιώ, η προξενήτρα του χωριού. Της έκανε κουβέντα απ' έξω απ' έξω για τη μικρή, ότι μεγάλωσε κι έπρεπε να φροντίσουν από τώρα να την αποκαταστήσουν, ότι δε γινόταν κορίτσι πράμα να ροβολάει στα βουνά σαν αγριοκάτσικο, κι ένα σωρό άλλα.

Η Μαριώ δεν ήθελε πολύ. Άστραψε το μάτι της μόλις αντιλήφθηκε την προοπτική του γάμου για τη Μυρτώ. Πώς δεν το είχε σκεφτεί! Αμέσως και χωρίς περιστροφές ρώτησε τη Βαγγελιώ αν είχε υπόψη της κανένα καλό παιδί που να τη θέλει για νύφη.

«Έχω, πώς δεν έχω! Θα 'ρχόμουν αλλιώς, κυρα-Μαριώ; Μόνο που να, δεν είναι και παιδί ακριβώς αυτός που έχει βάλει στο μάτι την ψυχοκόρη σου...»

«Καλύτερα ακόμα! Να 'ναι άνθρωπος ώριμος, καλοβαλμένος! Ποιος είναι, Βαγγελιώ; Μη με σκας!» τη ρώτησε η Μαριώ με αδημονία.

«Ο Γιάννος, ο καντηλανάφτης. Άνθρωπος σοβαρός και μετρημένος. Της εκκλησίας! Τόσα χρόνια μόνος, άτυχος κι αυτός ο καψερός... Παλιά είχε αρραβωνιαστεί μια κοπελιά, την Ελένη του κυρ Φώτη, τη θυμάσαι; Χάθηκε το κορίτσι από την παλιοαρρώστια κι από τότε ο άνθρωπος κλείστηκε στη μοναξιά του. Αλλά τώρα τελευταία βλέπει τη Μυρτώ στην εκκλησιά τις Κυριακές κι έχει ξαναβρεί τη χαρά του, ο δόλιος! Η ομορφάδα της τον έχει μαγέψει... είναι κι αυτή βλέπεις ξεπεταμένη, δεν την κάνεις δεκαπεντάρικο! Ολόκληρη γυναίκα δείχνει! Λοιπόν, τι λες, κυρα-Μαριώ; Θα δεχτεί ο Λάμπης σου να του τη δώσει;»

Η Μαριώ σηκώθηκε κι άρχισε να βηματίζει αμίλη-

τη μέσα στην κάμαρα. Η Βαγγελιώ την παρακολουθούσε σφίγγοντας και ξεσφίγγοντας τα δάχτυλά της. Προσπαθούσε να καταλάβει τι σκεφτόταν η εύσωμη κυρά. Και την ίδια ώρα αναρωτιόταν τι της ζήλεψε ο Λάμπης και την παντρεύτηκε, ενώ εκείνη του είχε φέρει τότε πολύ καλύτερα προξενιά. Όλοι στο χωριό ήξεραν καλά τι στριμμένη ήταν η Μαριώ και πόσο άσχημα φερόταν στο κοριτσάκι. Μόνο ο Λάμπης κοιμόταν τον ύπνο του δικαίου.

Πώς θα του το φέρω του Λάμπη; Πώς θα τον κάνω να δεχτεί; Πρέπει να δείξω πως σκέφτομαι το καλό της μικρής, γι' αυτό τον θέλω αυτόν το γάμο... Πρέπει να είμαι πειστική...

Αυτά συλλογιζόταν η Μαριώ και διόλου δε στάθηκε στη διαφορά ηλικίας, ούτε στις φήμες που είχε ακούσει και η ίδια για τον Γιάννο. Γυναικός ήταν και μπερμπάντης, κι αυτά που έλεγε τώρα η Βαγγελιώ ήταν τρίχες κατσαρές! Την αρραβωνιάρια του αυτός την έστειλε στον τάφο, από τη στενοχώρια της έσκασε η κοπέλα κι έβγαλε τον καρκίνο. Αλλά αυτά ήταν ψιλά γράμματα τώρα. Η ευκαιρία τούτη δεν έπρεπε να χαθεί. Έπρεπε να βρεθεί τρόπος να πείσει τον Λάμπη να του δώσουν τη Μυρτώ για γυναίκα του.

Πολύ αργότερα, όταν γύρισε ο άντρας της από τη βοσκή, η Μαριώ τα είχε οργανώσει όλα στο μυαλό της. Για καλή της τύχη, η μικρή δε γύρισε με τον πατέρα της, είχε μείνει πίσω να καθαρίσει τη σάνη. Του σέρβιρε το φαγητό του, όπως κάθε απόγευμα, και πάνω στην κουβέντα για τα καθημερινά τού ξεφούρνισε κι αυτό,

σαν να ήταν το πιο ευχάριστο νέο που του είχε φέρει εδώ και πολύ καιρό.

Όπως το περίμενε, η πρώτη αντίδραση του Λάμπη ήταν αρνητική. Παράτησε το φαγητό του νευριασμένος και πήγε και στάθηκε στο παράθυρο κοιτώντας έξω· προς τη μεριά όπου βρισκόταν η στάνη και η Μυρτώ. Κι ας μη γινόταν να τη δει από τόσο μακριά. Το μυαλό του δεν μπορούσε να χωρέσει τη σκέψη πως θα έδινε το τρυφερούδι του σ' έναν άντρα λίγα χρόνια μικρότερό του – σχεδόν συνομήλικό του δηλαδή. Αυτό δε λεγόταν αγάπη, αυτό ήταν ανωμαλία!

Η Μαριώ περίμενε λίγα λεπτά και μετά άρχισε και πάλι να μιλάει αργά και τρυφερά, σαν σε μωρό παιδί: «Λάμπη μου, μη σε τρομάζει η διαφορά ηλικίας. Θαρρείς εγώ δεν το σκέφτηκα; Έτσι θα ήθελα νομίζεις εγώ να το δώσουμε το κορίτσι μας; Από το πρώι το σκέφτομαι και κατέληξα πως τελικά αυτό είναι το τυχερό της. Διότι ο Γιάννος, Λάμπη μου, είναι καλός άνθρωπος, εργατικός, τίμιος, κι έχει και πόσα στρέμματα περιουσία! Το ότι η Μυρτούλα μας είναι μικρή ξέρεις τι σημαίνει; Ε; Ξέρεις; Ότι θα την έχει σαν βασίλισσα, Λάμπη μου, στα πούπουλα και τα χρυσάφια! Και στο κάτω κάτω, ούτε γέρος είναι ούτε άσχημος! Ξέρεις πόσα προξενιά της έχουν πάει της Βαγγελιώς για του λόγου του; Αλλά αυτός όχι, δε θέλει καμιά, έχει αγαπήσει τη Μυρτούλα μας και μόνο αυτή θέλει για γυναίκα του!»

«Μα, βρε γυναίκα... είναι παιδί η Μυρτώ ακόμα... άγουρη, απονήρευτη...» Ο Λάμπης δεν έπαυε να ξεφυσάει, κοιτώντας πάντα προς το βουνό.

«Και τι θες, βρε Λάμπη; Να ξεπεταχτεί κι άλλο και μετά να μην μπορούμε να τη μαζέψουμε από τους έρωτες; Να μπλέξει με κανέναν αληταρά να έχουμε άλλα; Τα είδες και τα καμώματα της μάνας της!»

Αυτό το τελευταίο δεν έπρεπε να το ξεστομίσει η Μαριώ. Της ξέφυγε όμως και τώρα δεν μπορούσε να το πάρει πίσω. Προσπάθησε να τα μπαλώσει λέγοντας ένα «δεν εννοούσα αυτό...» αλλά ο Λάμπης είχε ήδη κοπανήσει την πόρτα πίσω του κι είχε εξαφανιστεί από τα μάτια της.

Τώρα η Μαριώ τα έβαζε με τον εαυτό της. Μα να μην μπορεί να συγκρατήσει τη γλώσσα της ώρες ώρες! Αλλά κι αυτός ο Λάμπης δεν έλεγε να καταλάβει! Άκου παιδί η Μυρτώ! Τα στήθια της κόντευαν να γίνουν μεγαλύτερα κι από τα δικά της, στραβός ήταν, δεν την έβλεπε; Θα του την ξανάκανε όμως την κουβέντα κι αύριο και την επαύριο, κι ώσπου εκείνος να πει το ναι! Δεν την ήξερε καλά τη Μαριώ! Ήτανε να μη βάλει κάτι στο ξεροκέφαλό της!

Έπειτα από καμιά ώρα γυρίσανε μαζί πατέρας και κόρη στο σπίτι. Τη ζώσανε τα φίδια τη Μαριώ έτσι που τους είδε. *Λες να της είπε τίποτα;* στριφογύριζε η σκέψη στο νου της. Όμως η Μυρτώ ήταν χαρούμενη, γελαστή και ομιλητική, άρα αποκλείεται να το είχε μάθει. Η Μαριώ την έπιασε στις γλύκες, και «κάτσε, κοριτσάκι μου, να φας» και «έλα δώσε μου εμένα τα ρούχα σου να τα βάλω στο μούσκιο» κι ένα σωρό καλοπιπίσματα. Ο Λάμπης τη στραβοκοίταγε τη γυναίκα του, έχοντας καταλάβει τους σκοπούς της. Όταν έμειναν

μόνοι τους αργότερα στην κάμαρά τους, η Μαριώ ξανάφερε το θέμα στην επιφάνεια.

Τρεις μέρες τού πιπιλούσε το μυαλό. Πάντα με γλύκα και γνήσιο ενδιαφέρον για το καλό της Μυρτώ, προσπαθούσε να τον πείσει πως δεν έπρεπε να κόψει μια τέτοια τύχη από την κόρη του. Στο κάτω κάτω, μπορεί να της άρεσε και της ίδιας! Έχαναν τίποτα να τη ρωτήσουν; Για πόσα χρόνια ακόμα θα έκανε την τσοπάνισσα η μικρή; Κάποια στιγμή έπρεπε κι αυτή να γίνει κυρία, αρχόντισσα, να κάνει παιδιά. Και ποια καλύτερη ευκαιρία θα βρισκόταν από αυτήν που εμφανίστηκε μπροστά τους τώρα; Να 'διωχναν τον καλό το γαμπρό και μετά να έμενε η Μυρτώ στο ράφι, έτσι και δε βρισκόταν κανένας άλλος; Δε θα του το συγχωρούσε ποτέ του πατέρα της αυτό!

Μ' αυτά και μ' αυτά, τον έπεισε η Μαριώ. Την τέταρτη μέρα πια, εκεί που ήταν πατέρας και κόρη στη βουκή, της έπιασε κουβέντα ο Λάμπης της μικρής. Μια κουβέντα στην οποία δεν ήταν καθόλου συνηθισμένη η Μυρτώ. Τέτοια λόγια δεν είχε ξανακούσει από τον πατέρα της και ντράπηκε πάρα πολύ.

«Μεγάλωσες, κόρη μου. Ως τότε θα τρέχεις με τα πρόβατα στα βουνά; Δεν είναι δουλειά αυτή για γυναίκα, κι εσύ είσαι γυναίκα τώρα πια. Πρέπει να βρεις έναν άντρα καλό, να κάνεις το δικό σου σπιτικό, να κάνεις οικογένεια».

«Τι λες τώρα, μπαμπά μου; Από τώρα να παντρευτώ; Δεκαπέντε χρονών είμαι! Έχεις δει καμιά στο χωριό να παντρευτεί τόσο μικρή; Εμένα ούτε που με ενδια-

φέρουν τ' αγόρια!» απάντησε η Μυρτώ αναψοκοκκισμένη από ντροπή κι από έκπληξη συνάμα.

«Δεν είπα εγώ ότι σε πήραν και τα χρόνια, παιδί μου, αλλά αν βρεθεί μια καλή τύχη, δε θα πρέπει να τη σκεφτείς; Το μέλλον σου πρέπει να κοιτάξεις. Ούτε θέλω για την κόρη μου να γυρνάει από δω κι από κει με διάφορους και να μας κουβεντιάζει το χωριό. Εμείς, οι γονείς σου, θα σ' τη βρούμε την τύχη σου, Μυρτώ μου», επέμεινε ο Λάμπης.

«Εσύ είσαι ο γονιός μου! Εσύ! Η Μαριώ είναι ξένη!» διαμαρτυρήθηκε η κοπέλα.

«Μη μιλάς έτσι για τη Μαριώ, μάνα σου στάθηκε! Σε πονάει και σε νοιάζεται, κι είναι αυτή που βρήκε την καλή τύχη για σένα!» της είπε ο πατέρας της με ήρεμη φωνή.

«Η Μαριώ μου κάνει προξενιά; Έτσι λοιπόν! Έπρεπε να το φανταστώ! Μπαμπά, μπαμπά μου, άκουσέ με. Η Μαριώ μπορεί να θέλει να φύγω μια ώρα αρχύτερα από το σπίτι μας, εγώ όμως δε θέλω να παντρευτώ, θέλω να μείνω μαζί σου, με τα πρόβατά μας, τη δουλειά μας, στο σπίτι μου! Θες κι εσύ να με διώξεις;» Η Μυρτώ ήταν τώρα έτοιμη να βάλει τα κλάματα.

«Τι λόγια είναι αυτά; Να σε διώξω εγώ, κορίτσι μου; Εσύ είσαι η χαρά μου, η ζωή μου ολόκληρη! Κανείς δε θέλει να σε διώξει, βγάλ' το αυτό από το μυαλουδάκι σου. Κι η Μαριώ σ' αγαπάει, κόρη μου, πίστεψέ με. Για το καλό σου νοιάζεται, όπως κι εγώ. Πονάω που θα μου φύγεις, αλλά θέλω να ευτυχήσεις, να σε αποκαταστήσω και να κλείσω τα μάτια μου ήσυχος».

«Μα είσαι τόσο νέος! Πώς μιλάς λες και γέρασες, βρε πατέρα; Και ποιος είναι αυτός, τέλος πάντων, που με προξενεύετε, μπορώ να μάθω;» ρώτησε η Μυρτώ, σκουπίζοντας τα δάκρυα που είχαν κυλήσει από τα μάτια της.

Η φωνή της έσκισε τους κάμπους και τα βουνά κι έφτασε ως τα πέρα χωριά. Τα σκυλιά έσπευσαν κοντά της αλυχτώντας. Τα πρόβατα έφυγαν μακριά από το φόβο τους. Ο Λάμπης έτρεξε ξοπίσω της να την πιάσει, να την ηρεμήσει. Η Μυρτώ όμως είχε γίνει θηρίο ανήμερο και ούρλιαζε και χτυπιόταν και κλοτσούσε ό,τι έβρισκε στο διάβα της. Έφυγε μακριά και δε γύρισε στο σπίτι παρά αργά το βράδυ, ακόμα σε έξαλλη κατάσταση.

Θύμωσε πάρα πολύ. Η μάνα της την παράτησε νεογέννητη κι έφυγε με άλλον άντρα κι ο πατέρας της ήθελε τώρα να την πουλήσει σ' ένα γέρο για να την ξεφορτωθεί! Ποια καλή τύχη και κουραφέξαλα; Ποιος ξέρει πόσα τους είχε τάξει ο Γιάννος! Πόσο την είχε κοστολογήσει ο πατέρας της; Πόσα χωράφια ν' άξιζε η Μυρτώ, πόσα πρόβατα άραγε;

Για μια βδομάδα έφευγε με το ξημέρωμα από το σπίτι και γύριζε τη νύχτα. Καθόταν μόνη της στα βουνά με μόνη παρέα τα σκυλιά της, πήγαινε κι έτρωγε στις θειάδες της και τους έλεγε τον πόνο της. Κανείς όμως δεν την καταλάβαινε. Όλοι της έλεγαν να δεχτεί την πρόταση του Γιάννου, να τον παντρευτεί, να μη στενοχωρεί και τον πατέρα της που 'θελε το καλό της. Όμως η Μυρτώ τον σιχαινόταν τον Γιάννο. Τον θυμό-

ταν από τις φορές που τον συναντούσε στο προαύλιο της εκκλησίας κι εκείνος όλο τη στρίμωνχε και της έκανε άπρεπες χειρονομίες. Τον είχε καταλάβει καλά τι κουμάσι ήταν. Και τώρα θα τον παντρευόταν κιόλας; Ούτε νεκρή!

Έλα όμως που αρρώστησε ο Λάμπης τις επόμενες μέρες κι ήρθε η καρδιά της κοπέλας και μαλάκωσε. Ψηνόταν από τον πυρετό κι όλοι την κοιτούσαν σαν να ήταν αυτή υπεύθυνη για την αρρώστια του. Η Μαριώ έκλαιγε και μοιρολογούσε, σαν να τον είχε θάψει κιόλας. Και συνεχώς την καταριόταν την ψυχοκόρη της. Η Μυρτώ δεν έφευγε από το πλευρό του πατέρα της ούτε στιγμή. Κι όταν εκείνος κάποια μέρα άνοιξε τα μάτια του και την κοίταξε, το πρώτο που του είπε το κορίτσι ήταν: «Μπαμπά μου, μη στενοχωριέσαι, σε παρακαλώ. Να γίνεις γρήγορα καλά γιατί θέλω εσύ να με συνοδέψεις νύφη στην εκκλησιά... Θα τον πάρω, μπαμπά μου, τον Γιάννο, θα κάνω αυτό που θες, μόνο γίνε καλά... σε παρακαλώ...»

2

Η Μυρτώ κοίταξε έντρομη τον μεγαλόσωμο άντρα που ερχόταν προς το μέρος της. Θαρρείς τα σάλια του έτρεχαν, τόσο ξελιγωμένα την κοιτούσε. Η καρδιά της χτυπούσε ξέφρενα στο στήθος της, εκείνο ανεβοκατέβαινε κι αυτό ερέθιζε ακόμα περισσότερο τον άντρα. Σαν λυσσασμένο σκυλί έπεσε πάνω της και την έριξε στο πάτωμα του στάβλου, πάνω στ' άχυρα. Η κοπέλα ούρλιαζε, φώναζε βοήθεια, αλλά αυτός της έκλεισε το στόμα με ένα μαντίλι που το έδεσε σε σφιχτό κόμπο πίσω από το κεφάλι της. Της έριξε και δυο δυνατά χαστούκια κι έτσι η Μυρτώ σταμάτησε να παλεύει και αφέθηκε στις ορέξεις του. Έπειτα από λίγα λεπτά κι αφού τελείωσε τη δουλειά του πάνω στο κορμί της, ο άντρας σηκώθηκε ατάραχος με ένα χαμόγελο ευδαιμονίας, φόρεσε το παντελόني του και βγήκε από το στάβλο.

Απ' έξω τον περίμενε ο Γιάννος υπομονετικά. Ευτυχώς δε χρειαζόταν να περιμένει και πολλή ώρα. Τούτος εδώ ήταν σχετικά νέος και γρήγορος. Όχι σαν τον

μπαρμπα-Γιώργη τις προάλλες, που τον περίμενε μισή ώρα και παραπάνω μέσα στο κρύο! Και δεν τους εμπιστευόταν να φύγει και να τα βρουν άλλη φορά. Όχι, στη βράση κολλάει το σίδερο. Το παραδάκι έπεφτε ζεστό, αμέσως μετά τη «δουλειά».

Μέτρησε τα χρήματα, τα έχωσε στην τσέπη του και μπήκε μέσα να βρει τη Μυρτώ. Εκείνη καθόταν χάμα ακόμα και μυξόκλαιγε, ως συνήθως. Κρατούσε σφιχτά πάνω στο λεπτό κορμί της το φόρεμά της – ή τουλάχιστον ό,τι είχε απομείνει απ' αυτό.

«Δε σου έχω πει, μωρή, να γδύνεσαι μόνη σου; Πάλι φορέματα θ' αγοράζουμε; Αν είναι να θέλουμε ένα φόρεμα για τον καθένα, δε βγαίνουμε, σ' το λέω, κανόνισε!»

«Άι παρατάτα με, Γιάννο! Δε με άκουσες που φώναζα; Τι το άφησες το κτήνος μόνο του εδώ μέσα; Αυτός θα με σκότωνε!»

«Μπα; Ήθελες να κάτσω να κοιτάω; Είδα μια, δυο, τρεις, βαρέθηκα. Μου είναι κι εύκολο νομίζεις να βλέπω τον καθένα να τρυγάει το κορμί της γυναίκας μου; Ας όψεται η ανάγκη μου...»

«Ποια ανάγκη σου, μωρέ, μη με δουλεύεις κι από πάνω! Διεστραμμένος και άρρωστος είσαι, αυτό είσαι! Αλλά ως εδώ, τ' ακούς; Ως εδώ! Δε θέλω άλλο, δεν αντέχω, το καταλαβαίνεις;»

Ο Γιάννος με μια δρασκελιά βρέθηκε δίπλα της, τη βούτηξε από τα μαλλιά και τη σήκωσε σχεδόν στον αέρα. «Και ποιος σε ρώτησε, μωρή, αν θες ή δε θες; Σάμπως ξέρεις και τίποτε άλλο να κάνεις; Εξάλλου, σου εξήγησα: κάποιος πρέπει να σε γγαστρώσει, εγώ είμαι

στείρος και θέλω να αποκτήσω διάδοχο. Πώς αλλιώς να γίνει; Δεν είδες τι παλικάρια σου φέρνω; Γερούς και δυνατούς, να πιάσεις καλό σπόρο!»

«Σιγά μην το κάνεις γι' αυτό! Σε πληρώνουν και μην το αρνηθείς! Το είδα με τα μάτια μου τις προάλλες! Κι άφησέ με, με πονάς!»

Ο Γιάννος την άφησε απότομα κι η κοπέλα σωριάστηκε και πάλι στα άχυρα. Κουλουριάστηκε σαν πληγωμένο ζώο κι άρχισε να τρέμει. Εκείνος δεν απάντησε καν στην κατηγορία που του πέταξε, δεν την αρνήθηκε, αλλά ούτε και την παραδέχτηκε. Της είπε να σηκωθεί να φύγουν κι όταν είδε πως η Μυρτώ δεν κουνούσε από τη θέση της, τη βούτηξε και πάλι από το μαλλί και σχεδόν την έσυρε μέχρι το σπίτι, λίγα μέτρα πιο πέρα.

Τρία χρόνια η ίδια ιστορία. Ο μήνας του μέλιτος δεν κράτησε ούτε μια βδομάδα για το συγκεκριμένο ζευγάρι. Αφού ο Γιάννος τη χόρτασε για τα καλά κι έβγαλε τα απωθημένα του, μετά άρχισε τις ανωμαλίες. Έφερνε στο κρεβάτι τους άλλες γυναίκες και το έκανε μαζί τους μπροστά στα μάτια της. Αλλά το πιο φριχτό ήταν όταν άρχισε να φέρνει άλλους άντρες.

Με τον καιρό κι αφού κατάλαβε τι απήχηση είχε η Μυρτώ στους συγχωριανούς του, άρχισε να της κλείνει συστηματικά ραντεβού μαζί τους. Πότε στο σπίτι τους, αν ήταν ελεύθεροι, πότε στο στάβλο ή και στον κάμπο ακόμα. Στο δικό του σπίτι απέφευγε να τους πηγαίνει, γιατί είχε αρχίσει το χωριό να μιλάει. Τη Μυρτώ δεν τη φοβόταν, δεν υπήρχε περίπτωση ν' άνοιγε το στόμα της πουθενά. Φυσικά δεν της είπε ποτέ ότι

πληρωνόταν ο ίδιος για τις υπηρεσίες που πρόσφερε η μικρή, αλλά προφανώς η μουσίσσα το είχε καταλάβει.

Η Μυρτώ πραγματικά δε μίλησε ποτέ και σε κανέναν. Τα υπέμενε όλα αγόγγυστα κι η καρδιά της είχε γίνει σκληρή σαν την πέτρα. Μόνο όταν αντάμωνε τον πατέρα της ένιωθε και πάλι χαρά, μα ούτε που διανοούνταν να του στερήσει τη χαρά που έβλεπε στα δικά του μάτια, όταν εκείνος την αντίκριζε. Πίστευε πως η κόρη του ήταν ευτυχισμένη και τακτοποιημένη, και το μόνο που περίμενε τώρα ήταν ένα εγγονάκι.

Το παιδί αυτό όμως δεν το ήθελε η Μυρτώ. Το να μείνει έγκυος από έναν ξένο άντρα και τελικά να μην ξέρει καν ποιος είναι ο πατέρας του παιδιού της της προκαλούσε απέραντη θλίψη αλλά και τρόμο. Ο Γιάννος δεν μπορούσε να το καταλάβει αυτό· ήθελε πάση θυσία ένα παιδί και της έλεγε πως ο ίδιος θα ήταν ο πατέρας του στην ουσία, αφού αυτός θα το μεγάλωνε, στα μάτια του αυτός θα ήταν ο πατέρας. Η Μυρτώ όμως δεν τον θεωρούσε άξιο να γίνει πατέρας. Ήταν ένα διεστραμμένο κτήνος και το μόνο που επιθυμούσε το κορίτσι ήταν να καταφέρει να το σκάσει μια μέρα, να πάει τόσο μακριά, ώστε να μην μπορεί να τη βρει κανείς. Το μόνο που τη σταματούσε ήταν το χαμόγελο του κυρ Λάμπη – το μοναδικό φως στη ζωή της, που δεν ήθελε να το αφήσει να σβήσει.

Ένας από τους «πελάτες» της Μυρτώς ήταν κι ο Βαγγέλης, ένα νεαρό παιδί του διπλανού χωριού που είχε παντρευτεί από προξενιά μια γυναίκα πολύ άσχημη, την Αρχοντούλα. Αυτός ο δόλιος την είχε ερωτευ-

τεί τη Μυρτώ και πλήρωνε όσα του ζητούσε ο Γιάννος κάθε φορά, προκειμένου να πηγαίνει μαζί της. Η Μυρτώ δεν του φερόταν άσχημα αυτουνού, ούτε τον έβριζε· πιότερο τον λυπόταν, ή ίσως και να διαισθανόταν πως εκείνος έτρεφε τρυφερά συναισθήματα γι' αυτήν. Μαζί του είχε φτάσει και σε σημείο να το φχαριστιέται κióλας με τον καιρό κι ευχόταν αυτός να γινόταν ο πατέρας του παιδιού της. Η Αρχοντούλα ήταν ήδη έγκυος εξάλλου, άρα ήταν καρπερός, ως προς αυτό δεν υπήρχε αμφιβολία.

Μια νύχτα, την ώρα που έβγαινε ο Βαγγέλης απ' το στάβλο, η Μυρτώ, ενώ ντυνόταν μέσα, άκουσε φωνές. Κόπηκαν τα πόδια της, μαζεύτηκε άρον άρον και βγήκε να δει τι γινόταν. Ούτε που κατάλαβε πώς έπεσε πάνω της η Αρχοντούλα και της έμπηξε τα νύχια στο πρόσωπο. Η Μυρτώ ούρλιαξε από τον πόνο, ενόσω ο Βαγγέλης με τον Γιάννο προσπαθούσαν να ηρεμήσουν την έγκυο γυναίκα, προτού προλάβει να μαζευτεί όλο το χωριό. Βλέπεις, η Αρχοντούλα τον είχε παρακολουθήσει τον καλό της και πήρε χαμπάρι τι γινόταν στο στάβλο του καντηλανάφτη αργά τις νύχτες.

Δυο μέρες έκλαιγε η Μυρτώ στο κρεβάτι της ύστερα από το ρεζιλίκι αυτό και δεν ήθελε ούτε να φάει, ούτε καν να σηκωθεί από κει. Ο Γιάννος την πήρε στην αρχή με το καλό, για να μην του τα βροντήξει και φύγει, αλλά αφού είδε κι απέιδη, την άρχισε στο ξύλο. Τελικά η Μυρτώ, που κάθε μέρα γινόταν όλο και πιο σκληρή, όλο και πιο αναίσθητη, σουλουπώθηκε κι επέστρεψε στα καθήκοντά της, ικανοποιώντας το σύζυ-

γό της που έβλεπε τις δουλειές του ν' ανθούν όλο και περισσότερο.

Δεν κράτησε πολύ η χαρά του όμως. Έπειτα από καμιά δεκαριά μέρες, ο Βαγγέλης ξανάρθε. Ο έρωτάς του για τη Μυρτώ δεν τον άφηνε να ησυχάσει και υπερνικούσε κάθε άλλο φόβο. Ο Γιάννος στην αρχή πήγε να τον διώξει. «Δε θέλουμε μπελάδες!» του είπε, αλλά όταν ο Βαγγέλης τού πρόσφερε τα διπλάσια χρήματα για να τον αφήσει μια ώρα μόνο του με τη Μυρτώ, εκείνος δέχτηκε.

Η κοπέλα ξαφνιασθηκε που τον είδε, και χάρηκε συνάμα. Το γεγονός ότι είχε έρθει και πάλι σ' αυτήν, αφηφώντας τον κίνδυνο, την έκανε να αισθάνεται πολύ όμορφα. Εκείνο το βράδυ, για πρώτη φορά στη ζωή της, η Μυρτώ έκανε έρωτα. Και κάτι σκίρτησε μέσα της: ένα περίεργο συναίσθημα γεννήθηκε. Όταν την κρατούσε ο Βαγγέλης στην αγκαλιά του –γιατί πάντα την κρατούσε μετά–, ένιωθε ασφαλής. Μια γλύκα απλωνόταν στο κορμί της κι άνθιζε σαν χαμόγελο στα χείλη της.

«Θα ξανάρθεις;» τον ρώτησε την ώρα που εκείνος σηκώθηκε να φύγει.

«Φυσικά!» απάντησε ο Βαγγέλης αυθόρμητα και της χαμογέλασε πλατιά.

«Ξέρω πως πληρώνεις τον Γιάννο για να με βλέπεις και δε μου αρέσει καθόλου αυτό, να το ξέρεις! Εγώ θα πλάγιαζα μαζί σου χωρίς κανένα αντάλλαγμα, είσαι τόσο καλός, τόσο τρυφερός, μόνο μαζί σου θέλω να...» Η Μυρτώ κοκκίνισε και δεν απόσωσε την κουβέντα της.

Ο Βαγγέλης πήγε κοντά της και την αγκάλιασε ξανά. «Κι εγώ μόνο μαζί σου θέλω να... Αλλά τώρα δεν μπορώ, κορίτσι μου, η Αρχοντούλα γεννάει όπου να 'ναι, καταλαβαίνεις...» της είπε απολογητικά.

«Ναι, ναι, καταλαβαίνω», απάντησε η Μυρτώ κι αυτή τη φορά σηκώθηκε εκείνη κι απομακρύνθηκε από την αγκαλιά του.

Όταν βγήκε ο Βαγγέλης από το στάβλο, η Μυρτώ ένωσε και πάλι δάκρυα να καίνε τα μάτια της. Έτρεξε ξοπίσω του, ήθελε να τον δει να δίνει τα χρήματα στον Γιάννο, ήθελε να τον σιχαθεί κι αυτόν, να μην την πονάει τόσο πολύ κάθε φορά που έφευγε. Τη στιγμή ακριβώς που τα δυο αντρικά χέρια ενώνονταν, το ένα για να δώσει και το άλλο για να πάρει, ένα μεγάλο φως έλαμψε από μακριά και μια δυνατή φωνή έσκιζε τη σιγαλιά της νύχτας: «Ακίνητοι όλοι!»

Δυο χωροφύλακες πετάχτηκαν από το πουθενά κι έπιασαν τον Γιάννο. Του πέρασαν χειροπέδες κι εξαφανίστηκαν όσο ξαφνικά είχαν εμφανιστεί. Η Μυρτώ είχε σοκαριστεί και δεν έκανε καμιά προσπάθεια να κρυφτεί ξανά μέσα στο στάβλο. Κοιτούσε τον Βαγγέλη που είχε μείνει το ίδιο άναυδος. Τότε εμφανίστηκε η Αρχοντούλα με τη μεγάλη κοιλιά, τον άρπαξε από το χέρι και προτού απομακρυνθούν γύρισε στη Μυρτώ.

«Να μ' ευχαριστείς που σε γλίτωσα από το μαρτύριό σου», της είπε. «Στους χωροφύλακες είπα πως σε ανάγκαζε να το κάνεις, πως σ' έδερνε και σε άφηνε νηστική. Ήρθαν μάρτυρες κι οι γειτόνισσές σου, η Αργυρώ κι η Μερόπη του κυρ Θανάση, εδώ από δίπλα.

Κοίτα τώρα να εξαφανιστείς, να ξεπλύνεις την ντροπή σου, γιατί ο τόπος εδώ δε σε χωράει πια, τ' άκουσες;»

Και πού να πήγαινε τώρα η Μυρτώ; Μόνη, χωρίς λεφτά, κι όλοι στο χωριό να ξέρουν τι την ανάγκαζε ο άντρας της να κάνει τόσα χρόνια... Πραγματικά δεν τη χωρούσε ο τόπος κι έτσι και το μάθαινε κι ο πατέρας της, τότε να πέθαινε καλύτερα, παρά να τον αντίκριζε! Το ίδιο εκείνο βράδυ μάζεψε τα λιγοστά της ρούχα, πήρε κι ό,τι χρήματα είχε ο Γιάννος στο συρτάρι, ψίχουλα δηλαδή, και πήγε και χτύπησε την πόρτα της θειας της. Εκείνη την καλοδέχτηκε, τη λυπήθηκε, την παρηγόρησε. Αλλά δεν μπορούσε να την κρύβει για πάντα.

Την άλλη μέρα βούιζε όλο το χωριό από τα κουτσομπολιά. Ο Γιάννος ήταν στη φυλακή και θα έμενε εκεί ώσπου να γίνει το δικαστήριο. Οι κατηγορίες βαριές, δεν είχε καμιά ελπίδα. Οι μάρτυρες έφταναν ο ένας μετά τον άλλο στο διοικητή της χωροφυλακής, να καταγγείλουν περιστατικά που είχαν πέσει στην αντίληψή τους και δεν τολμούσαν μέχρι τώρα να τα καταθέσουν.

Δε θα μπορούσε να μείνει κρυφό απ' τον κυρ Λάμπη. Στην αρχή τα έβαλε με τη Μαριώ που επέμενε να δώσουν τη Μυρτώ σ' αυτό το κάθαρμα, της φώναξε, την έβρισε, μέχρι κι απ' το κρεβάτι του την πέταξε και την έστειλε να κοιμάται στο ντιβάνι της κουζίνας κι ας μην καλοχώραγε. Πιο πολύ όμως θύμωνε με τον εαυτό του και ντρεπόταν να κοιτάξει την κόρη του στα μάτια. Έμαθε πως έμενε στις θειας της, αλλά δεν πήγε να τη δει. Ούτε η Μυρτώ πήγε να τον δει όμως. Δε γύρισε σπίτι της ποτέ. Τον πατέρα της ντρεπόταν να τον αντικρίσει και

τη μητριά της τη μισούσε μέχρι τα βάθη της ψυχής της.

Έτσι, όταν ο ίδιος ο διοικητής τής πρότεινε να πάει στην Κομοτηνή να δουλέψει υπηρέτρια στο σπίτι ενός γνωστού του, η Μυρτώ δέχτηκε με χαρά. Εκείνος της έβγαλε τα εισιτήρια, της έδωσε και μερικά χρήματα και τη διαβεβαίωσε ότι θα έκανε το παν για να βγει γρήγορα το διαζυγίο της και να μη χρειαστεί η κοπέλα να τρέχει στα δικαστήρια. Η Μυρτώ, προτού φύγει, άφησε στη θεία της ένα μικρό κομμάτι χαρτιού, διπλωμένο στα δύο, που μέσα είχε γράψει: *μπαμπά μου, σιγνόμη*, και την παρακάλεσε να του το δώσει την άλλη μέρα.

Όμορφο της φάνηκε το σπίτι του κυρ Απόστολου και της κυρα-Μαρίκας. Την καλοδέχτηκαν και της έδωσαν και δικό της δωμάτιο, που έβλεπε στον κήπο. Είχαν δυο μικρά παιδιά, του δημοτικού, κι η Μυρτώ τα φρόντιζε, τους μαγείρευε κι έπαιζε μαζί τους όλες τις ελεύθερες ώρες της. Το σπίτι ήταν μεγάλο μα δεν την τρόμαζε τη Μυρτώ η δουλειά. Μπροστά στην κόλαση που είχε ζήσει τόσα χρόνια, αυτό εδώ το σπίτι τής φαινόταν παράδεισος. Με τον καιρό άρχισε και πάλι να χαμογελάει και να μη βλέπει εφιάλτες στον ύπνο της. Μόνο ο κυρ Λάμπης τής έλειπε κι έκλαιγε καμιά φορά προτού αποκοιμηθεί τα βράδια.

Όμως η τύχη δε θέλησε ούτε αυτή τη φορά να της χαμογελάσει. Ο κυρ Απόστολος, που είχε πληροφορηθεί από το φίλο του το διοικητή τις «δραστηριότητες» της Μυρτώς τα προηγούμενα χρόνια, άρχισε να την καλοβλέπει και να της βάζει χέρι με κάθε ευκαιρία. Η κοπέλα ήταν πια στα δεκαεννιά, μια κούκλα αληθινή

με τα μακριά καστανά μαλλιά της να απλώνονται σαν χείμαρρος στην ίσια πλάτη της, φτάνοντας μέχρι τους ελαφίσιους γοφούς της. Τα μάτια της, καστανές λίμνες με πυκνές βλεφαρίδες δάσος τριγύρω τους, τον έκαναν να λιώνει κάθε φορά που τον κοιτούσε. Της έταξε δώρα, της έταξε χρήματα, ρούχα, καλούδια· και τι δεν της έταξε! Μέχρι που υποσχέθηκε να της γράψει ένα κτήμα στ' όνομά της αν δεχόταν να γίνει ερωμένη του.

Η Μυρτώ όμως την εκτιμούσε την αφεντικίνα της και δεν ήθελε επ' ουδενί να υποκύψει στις δελεαστικές προτάσεις του κυρ Απόστολου. Αλλά δεν ήταν μόνο αυτό. Τις τελευταίες εβδομάδες δεν αισθανόταν καλά, την ενοχλούσε το στομάχι της, είχε εμετούς και ζαλάδες όλη την ώρα. Όταν τα μέτρησε και είδε πως η περιόδός της δεν της είχε έρθει για δυο μήνες, κατάλαβε πως ήταν έγκυος. Ευχήθηκε το μωρό να ήταν του Βαγγέλη, τόσο πολύ, που το πίστεψε κι ας μην μπορούσε να είναι σίγουρη.

Αναγκάστηκε να το ομολογήσει στο αφεντικό της, όταν εκείνος τη στρίμωξε ξανά θέλοντας να τη ρίξει στο κρεβάτι. Αυτός, αντί να κάνει πίσω, το βρήκε ευκαιρία να την εκβιάσει συναισθηματικά και της υποσχέθηκε πως θα της έγγραφε το κτήμα για το παιδί της και θα της κάλυπτε όλα τα έξοδα της γέννας. Τη διαβεβαίωσε πως το σπίτι τους θα ήταν ανοιχτό για να παραμείνει εκεί κοντά τους να μεγαλώσει το μωρό. Κι έτσι η Μυρτώ δέχτηκε να κοιμηθεί με τον κυρ Απόστολο, έστω για μια φορά. Λέγοντας στον εαυτό της πως το κάνει για το παιδί της.

Η μια φορά έγιναν δυο και οι δυο τρεις, μέχρι που η κυρα-Μαρίκα κάτι άρχισε να υποψιάζεται. Αποδείξεις δεν είχε, αλλά τον άντρα της τον ήξερε καλά. Όταν έμαθε για την εγκυμοσύνη της Μυρτώσ κι εκείνος της είπε ότι έπρεπε να την αποκαταστήσουν και να δεχτούν να μεγαλώσει το μωρό εκεί στο σπίτι τους, η Μαρίκα έγινε έξαλλη. Κατηγόρησε τον άντρα της πως αυτός την είχε γγαστρώσει και την ίδια κιόλας μέρα πέταξε έξω τη Μυρτώ, χωρίς ν' ακούσει κουβέντα.

Χωρίς σπίτι, χωρίς λεφτά, με μια ζωή να μεγαλώνει μέσα της, η Μυρτώ έπιασε ένα δωμάτιο σ' ένα φθηνό ξενοδοχείο της Κομοτηνής και για τους επόμενους μήνες, μέχρι που φούσκωσε για τα καλά, πουλούσε το κορμί της για να ζήσει.

3

Στρία κιλά γεννήθηκε η Ελενίτσα, ένα πρωινό του Μάη του 1955, στο δημόσιο νοσοκομείο της Κομοτηνής. Όταν η μαία την ακούμπησε στην αγκαλιά της Μυρτώς, εκείνη φοβήθηκε πως το μικροσκοπικό πλασματάκι θα 'σπαγε στα χέρια της σαν πορσελάνινη κούκλα. Την κράτησε δίπλα της και τις πέντε μέρες που φιλοξενήθηκε στο θάλαμο του νοσοκομείου, μαζί με άλλες τέσσερις λεχώνες. Μετά, την πήρε στο δωμάτιό της στο ξενοδοχείο και έμεινε μαζί της για τρεις ολόκληρους μήνες, χωρίς να την αποχωριστεί ούτε στιγμή.

Είχε μαζέψει αρκετά χρήματα και δεν τους έλειψε τίποτα, μάνας και κόρης. Μόνο που δεν περνούσε μέρα που να μη νοσταλγήσει η Μυρτώ την παρουσία του πατέρα της, το χάδι του, την καλή του κουβέντα. Σκεφτόταν πόση χαρά θα του έδινε η εγγονή του, αν μπορούσε να τη δει, και μάτωνε η καρδιά της που του τη στερούσε. Αλλά δεν έβρισκε το κουράγιο να εμφανιστεί ύστερα από έναν ολόκληρο χρόνο μ' ένα μωρό

στην αγκαλιά. Και να πρέπει να εξηγήσει τ' ανεξήγητα.

Πολλές φορές σκεφτόταν και τον όμορφο Βαγγέλη με τις φαρδιές πλάτες και το γλυκό χαμόγελο. Πίστευε πως η Ελενίτσα ήταν η κόρη του, δεν μπορούσε να είναι αλλιώς. Αυτό το πλασματάκι είχε τα ίδια χειλάκια μ' εκείνον, ήταν μελαχρινή σαν τον πατέρα της, είχε τα μαλλιά του. Γι' αυτό και της έδωσε το όνομα της μάνας του, έτσι είχε αποφασίσει να τη βαφτίσει. Της είχε πει ο Βαγγέλης, ένα από εκείνα τα δικά τους βράδια, πως αυτό το όνομα θα έδινε στην κόρη του, αν η Αρχοντούλα τού έκανε κόρη. Ποτέ όμως δε θα γινόταν ν' ανταμώσει η κόρη με τον πατέρα, ποτέ δε θα μπορούσε ο Βαγγέλης να αναγνωρίσει τούτο το παιδί – όχι όσο ήταν παντρεμένος με την Αρχοντούλα τουλάχιστον.

Όταν μπήκε ο Σεπτέμβρης, η Μυρτώ άρχισε να προβληματίζεται για το τι θα έκανε από δω και μπρος. Έπρεπε να βρει μια δουλειά, μια κανονική δουλειά, σε κάποιο σπίτι, αν ήταν δυνατόν, ως υπηρέτρια. Τηλεφώνησε στο διοικητή της χωροφυλακής, μήπως εκείνος μπορούσε και πάλι να τη βοηθήσει.

«Δεν ντρέπεσαι, βρε Μυρτώ; Έχεις το θράσος να μου τηλεφωνείς ύστερα απ' όσα έκανες;» την άρπαξε εκείνος απ' τα μούτρα μόλις την άκουσε.

«Μα τι έκανα;...» κλαψούρισε η Μυρτώ ντροπιασμένη.

«Τι έκανες; Εξαφανίστηκες χωρίς να δώσεις σημεία ζωής εδώ κι ένα χρόνο, ο πατέρας σου κόντεψε να τρελαθεί, αρρώστησε, πήγαμε να τον χάσουμε τον άνθρωπο! Σε γύρευα να υπογράψεις τα χαρτιά του διαζυ-

γίου, πήγα να σου κάνω εξυπηρέτηση και με εξέθεσες έτσι; Σε έβαλα σ' ένα καλό σπίτι και τους παράτησες κι έφυγες χωρίς κουβέντα! Αυτό ήταν το “ευχαριστώ”!»

«Κύριε διοικητά, συγχωρήστε με, μα εκείνος ο φίλος σας δε μου φέρθηκε καλά και...»

«Πάψε, Μυρτώ! Είσαι αδικαιολόγητη! Κοίτα να έρθεις από το τμήμα να υπογράψεις, να τελειώνουμε με το θέμα σου μια για πάντα! Και να πας να δεις τον πατέρα σου που έχει μαραζώσει ο άνθρωπος!»

Πολύ πικρά έκλαψε η Μυρτώ μετά το τηλεφώνημα. Και φυσικά δεν πήγε, ούτε στο τμήμα ούτε στον πατέρα της. Του έστειλε μαντάτο με μια ξαδέλφη της που συνάντησε τυχαία μια μέρα, να του πει ότι είναι καλά, ότι έχει βρει δουλειά, και για το μωρό ούτε λόγος.

Τίποτα δεν ήταν αλήθεια απ' όσα είπε στην ξαδέλφη της. Καθόλου καλά δεν ήταν, διότι περνούσε ο καιρός και δουλειά δε βρισκόταν πουθενά. Η κυρα-Μαρίκα, η προηγούμενη αφεντικίνα της, είχε διαδώσει παντού τη γνώμη της για το ποιόν της κοπέλας και κανείς δεν την έβαζε σπίτι του. Και κάνα δυο που τη δέχτηκαν για υπηρέτρια, από την πρώτη μέρα ήθελαν να τη ρίξουν στο κρεβάτι. Μόλις το έπαιρναν χαμπάρι οι αφεντικίνες την πετούσαν έξω με τις κλοτσιές, κι αυτήν και το μωρό της.

Ήταν όμορφη βλέπεις, αυτή ήταν η κατάρρα της. Κι όσο μεγάλωνε, ομόρφαινε περισσότερο. Δύσκολο να της αντισταθεί αρσενικό, πόσο μάλλον τώρα που έβλεπαν την ανάγκη της. Δεν ήταν μόνη της πια, είχε άλλο ένα στόμα να θρέψει...

Ένα βράδυ η Μυρτώ είχε βγει βιαστική να πάρει φαγητό, κι όπως έτρεχε πίσω στο ξενοδοχείο για να προλάβει μην ξυπνήσει το μωρό, μπουρδουκλώθηκε σε κάτι πεταμένα καλώδια στο δρόμο και σωριάστηκε κάτω φαρδιά πλατιά. Δε χτύπησε, όμως έμεινε εκεί κι άρχισε να κλαίει σαν να ήταν κι η ίδια μωρό. Τόση απελπισία κι απογοήτευση ένιωθε.

Έπειτα από λίγα λεπτά ένιωσε ένα χέρι να την πιάνει από το μπράτσο και μια αντρική φωνή χάιδεψε τ' αυτιά της: «Χτύπησες, κοπέλα μου; Έλα να σε βοηθήσω να σηκωθείς».

«Ευχαριστώ, είμαι καλά», ψέλλισε εκείνη και γύρισε να κοιτάξει τον μοναδικό άνθρωπο που είχε ενδιαφερθεί γι' αυτήν ύστερα από πολύ καιρό. Ήταν χωροφύλακας.

«Έλα να καθίσεις για λίγο εδώ στο πεζούλι να δούμε αν έχεις χτυπήσει πουθενά, δεσποινίς», της είπε και της χαμογέλασε ευγενικά, οδηγώντας τη σε μια μάντρα εκεί δίπλα. Μάζεψε και το πακέτο με το φαγητό της από κάτω και την τσάντα της με τα λιγοστά πράγματα που είχε μέσα.

«Ευχαριστώ πολύ, δεν έχω χτυπήσει, αλήθεια σας λέω, δεν μπορώ να καθίσω όμως, έχω αφήσει την κόρη μου μόνη της και μπορεί να ξυπνήσει και να κλαίει. Πρέπει να φύγω...»

Δεν έφυγε όμως. Χωρίς να ξέρει το γιατί, με δάκρυα στα μάτια διηγήθηκε την ιστορία της στο χωροφύλακα και τον παρακάλεσε να τη βοηθήσει να βρει μια δουλειά, γιατί σε λίγο δε θα είχε ούτε το ξενοδοχείο να πληρώ-

σει. Εκείνος, δείχνοντας τόσο συμπονετικός, της έβαλε στην τσέπη μερικά χαρτονομίσματα κι αμέσως της είπε: «Αύριο το μεσημέρι πάρε το μωρό σου κι έλα να με βρεις στην πλατεία εδώ κάτω. Θα σε περιμένω εκεί, στο παγκάκι, βλέπεις πού σου δείχνω; Θα σε πάω εγώ σε μια γνωστή μου που θα σε βολέψει μια χαρά. Θα έχεις στέγη και φαγητό, και θα είστε ασφαλείς με την κορούλα σου. Θα σου βρει και δουλειά, έννοια σου. Όλα θα γίνουν όπως πρέπει. Είναι κρίμα να χαραμίζεσαι έτσι, τέτοια όμορφη κοπέλα...»

Η Μυρτώ τού φιλούσε τα χέρια μουσκεύοντάς τα με δάκρυα ευγνωμοσύνης που κυλούσαν στα ρόδινα μάγουλά της. Γύρισε στο ξενοδοχείο πετώντας από χαρά, μη μπορώντας να πιστέψει την καλή της τύχη. Την επόμενη μέρα σηκώθηκε αξημέρωτα κι ετοίμασε όλα τα πράγματά της. Πλήρωσε ό,τι χρωστούσε για το δωμάτιο με τα χρήματα που της έδωσε ο χωροφύλακας, έπλυνε το μωρό και του φόρεσε καθαρά ρούχα, ετοιμάστηκε και η ίδια με μεγάλη προσοχή, και την καθορισμένη ώρα πήγε στο ραντεβού με το σωτήρα της, κρατώντας μόνο μια βαλιτσούλα με τα υπάρχοντά της και βέβαια την Ελενίτσα στην αγκαλιά της. Καρότσι δεν είχε αγοράσει ποτέ για το μωρό.

Το σπίτι όπου την πήγε ο χωροφύλακας ήταν πραγματι μεγάλο και πολύ καθαρό. Η σπιτονοικοκυρά και φίλη του, η κυρία Ευσταθία, ήταν μια ξερακιανή γυναίκα, που κάποτε σίγουρα ήταν πολύ όμορφη, τώρα όμως ήταν γεμάτη ρυτίδες· τα μαλλιά της, γκριζα και λιγοστά, τα είχε τραβηγμένα πίσω, σε σφιχτό κότσο.

Χαμογέλασε πλατιά στη Μυρτώ μόλις την είδε και τη στόλισε με κομπλιμέντα. Πήρε και την Ελενίτσα στην αγκαλιά της και της μιλούσε και την έπαιζε, γεγονός που έκανε τη Μυρτώ να την εμπιστευτεί από την πρώτη στιγμή. Ο χωροφύλακας τη διαβεβαίωσε ότι την αφήνει σε καλά χέρια και αποχαιρέτησε τις δυο γυναίκες.

Το σπίτι της κυρίας Ευσταθίας ήταν σωστό αρχοντικό. Λίγο πιο έξω από την πόλη, μέσα στο πράσινο, με δυο πατώματα, τεράστια σάλα με ακριβά χαλιά και πολυέλαιο, και πολλά δωμάτια. Τον είχε τον τρόπο της η Ευσταθία προφανώς ή είχε κληρονομήσει καμιά μεγάλη περιουσία. Πώς αλλιώς θα έφτιαχνε αυτό το παλατάκι; αναρωτήθηκε η Μυρτώ. Εκείνη την ξενάγησε σε όλους τους χώρους και σε κάποια από τα δωμάτια συνάντησαν κι άλλες κοπέλες, οι οποίες της συστήθηκαν εγκάρδια. Η Μαρία, η Λουκία, η Νίτσα. Όλες νέες και όμορφες. Όταν η Ευσταθία τής έδειξε το δωμάτιό της, η κοπέλα τα έχασε κυριολεκτικά! Μέχρι και δικό του μπάνιο είχε μέσα. Ούτε στα όνειρά της δεν είχε φανταστεί τέτοια πολυτέλεια! Το κρεβάτι ήταν τεράστιο και είχε ως και κουνουπιέρα από πάνω και βελούδινο σκέπασμα!

«Τι έκανα για να το αξίζω αυτό;» ρώτησε η Μυρτώ με βουρκωμένα μάτια.

«Έχεις ταλαιπωρηθεί, καλή μου, μου τα είπε τα δικά σου ο Γιώργης. Είναι κρίμα τέτοια ομορφιά και χάρη να χαραμίζονται στα φτηνοξενοδοχεία και να υποφέρει και το μωρούδι σου μαζί μ' εσένα. Εδώ θα ζείτε σαν

βασίλισσες, θα δεις τι όμορφα που θα είναι!» της απάντησε η Ευσταθία και τη χάιδεψε στην πλάτη.

Η Μυρτώ θυμήθηκε πως την ίδια κουβέντα τής είχε πει κι ο χωροφύλακας. *Είναι κρίμα να χαραμιζεσαι έτσι, τέτοια όμορφη κοπέλα...* Κάτι μέσα της χτύπησε συναγερμό. Παραίταν όλα καλά για να είναι αληθινά.

«Και πώς θα σας τα ξεπληρώσω όλα αυτά, κυρία Ευσταθία; Τη φιλοξενία, το φαγητό, πώς; Γιατί τούτο εδώ δε μου φαίνεται σαν δωμάτιο υπηρεσίας, άρα μάλλον δε με θέλετε για υπηρέτρια – σωστά; Κι όλες αυτές οι κοπέλες στα άλλα δωμάτια τι ακριβώς σας είναι, γιατί μένουν εδώ;» ρώτησε τώρα η Μυρτώ, φανερά υποψιασμένη.

«Για τον ίδιο λόγο που θα μένεις κι εσύ, μικρή μου. Θα δουλεύεις για μένα. Νόμιζα πως σ' τα εξήγησε ο Γιώργης. Εδώ δεν είναι κανένα σπίτι σαν εκείνα όπου δούλευες παλιά. Εδώ είμαστε μπορντέλο πολυτελείας. Ο καλύτερος κόσμος περνάει από δω μέσα και το παραδάκι ρέει άφθονο. Αν είσαι έξυπνη και συνεργάσιμη, θα βγάλεις πολλά λεφτά και σε λίγα χρόνια δε θα έχεις ανάγκη κανέναν. Και θα μπορείς να μεγαλώσεις και το παιδί σου μόνη σου. Με το ζόρι όμως δε θα σε κρατήσω. Σκέψου το κι αποφάσισε...»

Η Μυρτώ άρχισε πλέον να πιστεύει πως κάποια κακιά μοίρα την είχε επισκεφτεί τη μέρα που γεννήθηκε και την καταράστηκε να μην ξεφύγει ποτέ από αυτό το ριζικό. Όσο και να το ήθελε με όλη της την ψυχή, η ζωή της δεν μπορούσε να αλλάξει. Προφανώς ήταν γεννημένη για να κάνει αυτή τη δουλειά. Το μόνο που

της χάρισαν οι Μοίρες ήταν η ομορφιά της και μόνο με αυτή μπορούσε να πορευτεί.

Φυσικά έμεινε στην Ευσταθία, και τουλάχιστον εκεί δούλευε με πολύ καλύτερες συνθήκες απ' όταν ήταν μόνη της. Και με πολύ λιγότερο κίνδυνο. Η Ευσταθία τής έβγαλε χαρτιά, την πέρασε από γιατρούς, την έκανε νόμιμη πια. Της αγόρασε και ρούχα, έφερε κομμώτριες και μανικιουρίστες, και τη μεταμόρφωσε σε πραγματική νεράιδα. Σε πολύ λίγο καιρό, η Μυρτώ είχε γίνει η πιο περιζήτητη του «σπιτιού».

Τα υπόλοιπα κορίτσια, που στην αρχή την υποδέχτηκαν φιλικά κι έδειχναν μεγάλη αδυναμία στην Ελενίτσα, άρχισαν να τη ζηλεύουν και να την κακολογούν με κάθε ευκαιρία. Προσπαθούσαν να της κάνουν τη ζωή δύσκολη, αλλά η Μυρτώ είχε με το μέρος της την Ευσταθία και καμιά δεν τολμούσε να της πάει κόντρα τελικά. Όμως φίλες δεν απέκτησε, η μοναξιά της μεγάλωνε όσο περνούσαν οι μήνες κι η μόνη της παρηγοριά ήταν η κορούλα της. Τις ώρες που η Μυρτώ δεχόταν τους πελάτες στο δωμάτιό της, την Ελενίτσα την κρατούσε η Ευσταθία ή η υπηρέτρια που είχαν στο «σπίτι» να καθαρίζει. Υπήρχε μια κούνια για το μωρό μόνιμα στο καμαράκι δίπλα στην κουζίνα κι εκεί βρισκόταν τις περισσότερες ώρες της μέρας η Ελενίτσα.

Πολλοί άντρες πέρασαν από εκείνο το κρεβάτι με την κουνουπιέρα και το βελούδινο κάλυμμα. Νέοι, ηλικιωμένοι, άλλοι φυσιολογικοί, άλλοι βιτσιόζοι, και πάντως όλοι πλούσιοι. Η Ευσταθία δε δεχόταν όποιον κι όποιον για τα κορίτσια της. Και πόσο μάλλον για

τη Μυρτώ, που ήταν πλέον ο κράχτης του «σπιτιού». Ανάμεσα στους πελάτες της κι ο Γιώργης, ο χωροφύλακας, ο «σωτήρας» της. Αυτουνού δεν του έπαιρνε λεφτά η Ευσταθία: του κερνούσε τη βίζιτα, αφενός για να του βγάλει την υποχρέωση που της έφερε τη Μυρτώ κι αφετέρου για να τα έχει καλά με την αστυνομία.

Ήταν ένας άλλος Γιώργος όμως, χωροφύλακας κι αυτός, που αναστάτωσε τη ζωή της Μυρτώς, ένα χρόνο αργότερα. Ένα παλικάρι ψηλό, όμορφο, με μελιά μάτια και καστανά μαλλιά, από τη λεβεντογέννα Κρήτη. Υπηρετούσε στην Κομοτηνή και πρώτη φορά στη ζωή του επισκέφτηκε ένα τέτοιο «σπίτι». Άκουγε διάφορα από τους συναδέλφους του, μα δεν το τολμούσε.

Όταν τελικά το αποφάσισε, έπεσε πάνω στη Μυρτώ. Ρομαντικός, ονειροπόλος, ιδεαλιστής, με όλη τη ζωή μπροστά του και όλη τη δύναμη στα χέρια του, ερωτεύτηκε την πανέμορφη κοπέλα μέχρι τα μύχια της καρδιάς του. Πήγαινε να τη βρει πολύ συχνά και περνούσε μαζί της όλη τη νύχτα, πληρώνοντας υπέρογκα για την εποχή ποσά, για τα μάτια της αγαπημένης του.

Η Μυρτώ είχε γοητευτεί από τον νεαρό χωροφύλακα, αλλά δυσκολευόταν να τον εμπιστευτεί. Όσο περνούσε ο καιρός, ωστόσο, έβλεπε ότι ο έρωτάς του γι' αυτή φούντωνε και δεν τον ενδιέφερε ούτε η δουλειά που έκανε ούτε το γεγονός ότι είχε ήδη ένα εξώγαμο παιδί αγνώστου πατρός. Προσπαθούσε να την πείσει να τα παρατήσει όλα και να πάει να μείνει μαζί του. Είχε ζητήσει μετάθεση για την Κρήτη, για να είναι κοντά στους

δικούς του και στον τόπο του. Ο διοικητής του τμήματος του είχε υποσχεθεί πως η μετάθεση θα ερχόταν σύντομα. Μέχρι τότε όμως η Μυρτώ έπρεπε να φύγει από εκείνο το «σπίτι», για να μην την ακουμπάει κανένας άλλος άντρας.

Το ήθελε πάρα πολύ. Ήθελε να τον πιστέψει, να αφευθεί στην αγάπη του και να ξεκινήσει μια καινούργια ζωή, να δημιουργήσει μια σωστή οικογένεια. Πέρασαν δυο μήνες από τότε που τον πρωτογνώρισε κι ένιωθε κι εκείνη πως δεν ήθελε πια να πηγαίνει με κανέναν άλλον, δεν ήθελε να συνεχίσει αυτή τη δουλειά, ήθελε να είναι μόνο μαζί του. Η Ευσταθία έκανε το παν για να της αλλάξει γνώμη, όταν η Μυρτώ τής ανακοίνωσε πως θα τα παρατούσε. Της είπε για άλλες κοπέλες που είχαν ξεγελαστεί με τον ίδιο τρόπο κι έφαγαν τα μούτρα τους και γύρισαν πίσω με την ουρά στα σκέλια. Της είπε πολλά, αλλά η Μυρτώ το είχε πια αποφασίσει. Ήθελε επιτέλους να ζήσει.

Ο Γιώργος νοίκιαζε ένα δωμάτιο σε μια γειτονιά πολύ μακριά από το σπίτι της κυρίας Ευσταθίας. Αγόρασε όλα τα απαραίτητα για τη Μυρτώ και το μωρό, για να νιώσει κι εκείνη σαν στο σπίτι της, και πήγαινε να τις δει με κάθε ευκαιρία. Πέρασαν έναν ολόκληρο μήνα μέσα σ' εκείνο το καμαράκι, τριάντα μέρες γεμάτες έρωτα και όνειρα. Η Μυρτώ ένωσε για πρώτη φορά στη ζωή της τι σημαίνει ευτυχία. Μόλις ο Γιώργος έπαιρνε τη μετάθεσή του, θα γυρνούσαν μαζί στο χωριό της να τη ζητήσει απ' τον πατέρα της και θα έφευγαν για την Κρήτη. Η Ελενίτσα είχε βρει τον πατέρα που της έλει-

πε στο πρόσωπο του Γιώργου και η Μυρτώ τον άντρα που πάντα ονειρευόταν.

Έφτασαν τα Χριστούγεννα και το μικρό δωμάτιο στολίστηκε με φωτάκια και λαμπιόνια. Ένα μικρό ψεύτικο δέντρο στένεψε ακόμα περισσότερο το χώρο, αλλά τη Μυρτώ δεν την ένοιαζε, γιατί έβλεπε την κόρη της γελαστή κι ευτυχισμένη. Ο Γιώργος είχε φέρει δώρα και για τις δυο τους και περίμεναν ανυπόμονα την παραμονή για να τα ανοίξουν. Είχε κι η Μυρτώ ένα δώρο για τον αγαπημένο της. Τη νύχτα εκείνη, έψησε τη γαλοπούλα που είχε πάρει από την αγορά, μαζί με πατάτες και κάστανα. Είχε αγοράσει και κρασί κόκκινο, ακριβό, αλλά άξιζε η περίπτωση. Όταν ο Γιώργος ήρθε με κοκκινισμένα από το κρύο μάγουλα, τον περίμενε ένα ζεστό, μυρωδάτο σπιτικό. Ένα σπιτικό που μύριζε αγάπη κι οικογένεια.

Η Μυρτώ φόρεσε το πουλόβερ που βρήκε στο πακέτο και τον αγκάλιασε τρυφερά. «Σ' ευχαριστώ, αγάπη μου», του είπε δακρυσμένη από χαρά αυτή τη φορά. «Σ' ευχαριστώ για όλα. Άλλαξες τη ζωή μου, με έκανες τόσο ευτυχισμένη... Τώρα έχω κι εγώ για σένα ένα δώρο που ελπίζω να προσφέρει σ' εσένα άλλη τόση χαρά, όση μου χάρισες εσύ από τη μέρα που σε γνώρισα. Είμαι έγκυος στο παιδί σου, Γιώργο μου! Κι είναι σίγουρα το δικό σου παιδί, γιατί ξέρεις καλά πως με κανέναν άλλον δεν πήγα, εδώ και δυο μήνες!»

Ο Γιώργος σάστισε, αλλά έδειξε πως χάρηκε. Πέρασαν το υπόλοιπο βράδυ σχεδιάζοντας τις κινήσεις τους από δω και πέρα. Εκείνος σε πρώτη ευκαιρία θα κατέ-

βαινε στην Κρήτη για να μιλήσει στους δικούς του για τη Μυρτώ· από το τηλέφωνο και τα γράμματα δεν τους είχε πει τίποτα. Μετά θα γύριζε πίσω, θα συνέχιζε να δουλεύει, ακόμα και υπερωρίες όποτε μπορούσε, για να μαζέψουν χρήματα για το μωρό που θα ερχόταν, ώσπου να οριστικοποιηθεί η μετάθεσή του στην Κρήτη. Στη συνέχεια, θα πήγαιναν στο χωριό της Μυρτώ και μετά κάτω στο νησί, όπου θα παντρεύονταν και θα βάφτιζαν και την Ελενίτσα. Ο Γιώργος είχε συμφωνήσει να την υιοθετήσει και να της δώσει το όνομά του.

Κάθε βράδυ έκαναν όνειρα αγκαλιασμένοι και δεν τους ένοιαζε που δεν είχαν χρήματα να βγουν να διασκεδάσουν, τους αρκούσε που είχαν ο ένας τον άλλον. Έτσι υποδέχτηκαν το 1957. Η Μυρτώ κρατούσε την Ελενίτσα στην αγκαλιά της, αλλά εκείνη είχε αποκοιμηθεί από ώρα. Ο Γιώργος είχε το χέρι του περασμένο τρυφερά γύρω από τους ώμους της. Μόνη τους συντροφιά το ραδιόφωνο κι οι φωνές που έρχονταν απ' έξω, από τη γειτονιά που γιόρταζε τον ερχομό του νέου έτους.

Σκέφτονταν πως εκείνη η χρονιά θα ήταν η ωραιότερη της ζωής τους και αυτή η σκέψη τούς παρηγορούσε. Η Μυρτώ δεν μπορούσε να είναι πιο ευτυχισμένη. Σύντομα θα γυρνούσε στο χωριό της με το κεφάλι ψηλά και θα βούλωνε όλα τα στόματα. Θα ήταν κυρία πια και μάνα σωστή. Τότε θυμήθηκε πως έπρεπε να πάει να υπογράψει και το διαζύγιό της, προκειμένου να παντρευτεί τον Γιώργο της.

Οι επόμενοι μήνες κύλησαν μέσα σε αυτό το κλίμα

της ήρεμης ευτυχίας. Μα ο Γιώργος δεν κατέβηκε ποτέ στην Κρήτη να μιλήσει στους γονείς του για τη Μυρτώ και το μωρό. Όποτε του έδιναν άδεια ήθελε να την περνάει στο σπίτι μαζί της, δεν του έκανε καρδιά να την αφήσει λεπτό. Έτσι της έλεγε τουλάχιστον, κάθε φορά που εκείνη αναρωτιόταν γιατί ο Γιώργος δεν έκανε αυτό το ταξίδι. Κι εκείνη τον πίστευε, ήθελε να τον πιστεύει, γιατί αρνούνταν να σκεφτεί οτιδήποτε κακό. Όπως το γεγονός ότι ο καλός της φοβόταν να μιλήσει στην οικογένειά του για τη Μυρτώ επειδή ντρεπόταν γι' αυτήν. Αυτό ούτε που της περνούσε από το μυαλό.

Ηταν δέκα ετών η Αλέκα όταν ανακάλυψε την καρτέλα της στην παιδόπολη Καβάλας. Επίθετο δίπλα στο όνομά της δεν υπήρχε. Υπήρχε όμως η λέξη «νόθο» να χαρακτηρίζει την ίδια, και η άγνωστη λέξη «αιρόδουλος» για τη μητέρα της. Εκείνη είχε αφήσει την Αλέκα, έξι χρόνων παιδί, στην παιδόπολη, χωρίς να δώσει ξανά σημεία ζωής, παρά πολλά χρόνια αργότερα. Η Αλέκα πέρασε όλη της τη ζωή παλεύοντας ν' αποδείξει ότι από αγκάθι βγαίνει ρόδο. Όσο κι αν την πλήγωσαν, όσο κι αν την απέρριψαν, εκείνη είχε πάντα μια χρυσή καρδιά γεμάτη αγάπη για όλους. Ο πατέρας που δε γνώρισε ζούσε πάντα μέσα στην ψυχή της, μαζί με τη λαχτάρα της κάποτε να τον συναντήσει.

Ένας αένας αγώνας επιβίωσης, με συνταρακτικές αλήθειες ζωής στα χρόνια μιας πληγωμένης Ελλάδας. Η Αλέκα, μέσα σε αντίξοες συνθήκες, μέσα σε φτώχεια, μοναξιά, εγκατάλειψη και κάθε είδους δυσκολίες, θα παλέψει να επιβιώσει και να πραγματοποιήσει όλα της τα όνειρα: ανάμεσα σε αυτά, να ξαναβρεί τον πατέρα της.

Όλοι όσοι τη γνώρισαν την ίδια κουβέντα είχαν να πουν γι' αυτήν: η Αλέκα δεν ήταν ένας συνηθισμένος άνθρωπος. Ήταν ένας άγγελος που έπεσε στη Γη κατά λάθος, μια γυναίκα που ήξερε μόνο να αγαπάει...

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

ΤΑΤΟΙΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550

www.psichogios.gr • e-mail: info@psichogios.gr

ISBN 978-960-496-523-6

9 789604 965236

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 10938

ΔΙΑΒΑΖΩ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΓΙΑΤΙ ΚΑΘΕ ΒΙΒΛΙΟ ΜΕ ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ